

KANDIDATNUMMER 3104

Sidetall _____ av _____

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

n internasjonale sommerskole

versitetet i Oslo

4

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Ordet *sapmi* beskriver et geografisk territoriet og etnisk ~~folk~~ folkgruppe *sami*.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er de nordligste deler av Norge, Sverige, Finland og Russland

3. Hvilke faktorer kan en *same* basere sin identitet på?

En *same* kan basere sin identitet på sitt morsmål, genetikk, personlige ønsker og hvor de kommer fra

4. Hvordan fungerte *siida*-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Ulike *sami* grupper slo sammen, men de bodde ganske sprett. De flyttet fra et sted til annet for å utnytte naturens resursen.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

De greide aldri å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene fordi de bodde veldig sprett.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

Forvaltningspolitikken overfor samene ble ^{først} praktisert gjennom skole. Det betyr at samiske barn fikk undervisning bare på norsk. ~~og~~ jorden kunne selges bare til de som kunne skrive og snakke norsk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

I paragraf 110a i Grunnloven står at samene får lov ~~til~~ til å utvikle sitt språk, sin kultur og livstil

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Utvikle samisk kultur, kunst, musikk.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

X *Noaiden* forbindet mennesker og Guden.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var en prest.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gyldne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Meg Jay er bekymret for dagens unge fordi ifølge henne roter unge bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Kidults / twixters er gruppen av unge mennesker som ikke aner hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem skal de leve sammen med.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at ungene gjør kun det som kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Junaid bestemte seg for å gå tilbake til studiene fordi han synes at utdanning er viktig og at det er viktig å gjøre det for din egen skyld.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er perioden da man tror at man kan få
til hva som helst og at alle drømmer skal gå i oppfyllelse.
2. Den perioden i livet som ~~gjør~~ har størst innflytelse på voksenliv
er tjuårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som "kidults" og "twisters"
for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge
mennester.
4. Økte valgmuligheter er resultat av ^{en} økt individualisering
5. Hvis man får gjort nok i tjuårene, da blir det mindre å realisere
i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørger dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper ~~er~~ ^{er} dyktighet ~~dyrket~~ dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret på grunn av denne usikkerheten
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de
har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken

3104

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston var funnet død,
- å spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

3104

- å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
- å by Men hva er lykke, og hva er livet bygd på til
- å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ~~var~~ ble
- å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke var så
- å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston ment
- å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

- (fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer til trettiårene.
- (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer til trettiårene.
- (for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
- (av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Av den grunn blir mange av dagens tjuetåringer skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.

Hvilken perioden synes du er ~~viktigste~~ viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er ~~lange~~ lange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

~~fra~~ Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun hevder at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Mange flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i større grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere velger å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner oss helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, sunne verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Da halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene å bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk etter nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den enige jakten for lykken

Det er ikke hemmelig at alle ønsker å være lykkelige, men er vi ikke allerede lykkelige for å ha en mulighet til å leve? Hvis ikke, hvor hjemmer lykken seg da? Dette tema er helt utømmelig, men jeg skal prøve å fortelle kort og ukomplisert hva er mitt synspunkt om det ved å svare på spørsmålene i oppgaven.

«Hva er det gode liv for deg?»

Det som er det gode liv for meg har forandret seg gjennom årene og jeg er nesten sikker på at det kommer til å forandre seg mange ganger i framtiden. Akkurat nå, når jeg er 24 år gammel student, setter jeg veldig stor pris på det at jeg har en mulighet til å studere, utvikle meg, bli kjent med interessante mennesker. Jeg er heldig for å ha en deltidsjobb som gir meg en sjanse til å reise og bli bedre kjent med verden. Jeg er enig med psykologen Meg Jay at ~~de~~ tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse. Jeg synes at det er viktig å erfare de tingene vi er nysgjerrige om. Uansett om det er å studere, eller å reise, eller å være en frivillig i Afrika.

«Hvordan mener du at lykken kan oppnås?»

Noen ganger tenker jeg at lykken finnes overalt. Vi burde bare lære oss til å kjenne den igjen. Men samtidig synes jeg at lykken ikke kommer av seg selv. Det vi kan gjøre er for eksempel å slutte å sammenligne oss med andre. Det er ganske avgjørende å finne ut hva er det som gjør meg/deg glad, og gjøre ditt beste for å oppnå det uten å stoppe halveis eller gi opp. Det er også meget viktig å minne seg selv på alle lykkelige ting i livet sitt - alt fra ~~den~~ elskende familien til gode venner, helse, jobb. Stopp opp og bruk tid på å nyte lykken.

«Hvilke feil blir begått i menneskenes søken etter lykken?»

Det er jeg ikke helt sikker på, men jeg tenker at hvis man utfordrer seg for mye, kan det muligens føre til utbrennelsen. Ofte tenker jeg at alle artiklene med råd om å oppnå det perfekte

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3104

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs

Page/Side 2 of/av 2

Do not write
in this space

liv, hindrer oss fra å finne ut hvordan jeg som <....> vil leve livet mitt og hvilken måte til å oppnå lykken er mest effektiv for min personlighet.

For å oppsumere vil jeg bare påpeke at lykken er en meget individuell følelsen og at det ikke finnes et fasit svar på hva lykken er eller hvordan den kan oppnås. Mitt råd er ikke være døv for hjertet og hjernen din. Du har alle svarene inni seg.